

Beslutsunderlag, analys av nuläge och omvärld

---

1. Nulägesanalys

Alla som bor och verkar i kommunen vill att Hylte kommun ska vara en attraktiv kommun. För att möjliggöra förbättringar behöver politiken och tjänstemännen arbeta både på kort och lång sikt. På kort sikt arbetar vi i det dagliga för att göra rätt saker. På längre sikt behövs en gemensam syn på hur Hylte kommun ska göra förflyttningar för att möta framtiden. Översiktsplanen är ett exempel på inriktning för kommunen. Tillväxt- och utvecklingsstrategin är ett kommande dokument för kommunens gemensamma framtidsambitioner samtidigt som medborgardialogen ska vara ett viktigt underlag för Hylte kommuns kommande arbete och satsningar.

Inför REP-arbetet 2024–2027 kommer analys av nuläge och omvärld att utgå från åtta samhällsutmaningar. För att kommunen ska kunna möta dessa utmaningar behöver nämnderna beskriva vilka långsiktiga effekter som nämnden/kommunen står inför och hur vi vill och kan lösa dessa. De övergripande områdena är:

- ☞ Sysselsättning/kompetensförsörjning
- ☞ Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö
- ☞ Utbildning
- ☞ Livsplats för alla generationer
- ☞ Infrastruktur
- ☞ Ekonomisk tillväxt
- ☞ Demokrati och mötesplatser
- ☞ Trygghet och inkludering

Sysselsättning/kompetensförsörjning

Det är viktigt att alla som kan ska jobba och försörja sig själva. Under den senaste perioden har arbetslösheten sjunkit generellt vilket är positivt. Dock har många arbetslösa behov av utbildning för att bli anställningsbara. För att öka sysselsättningen behöver kultur- och folkhälsonämnden fortsätta arbeta med arbetsmarknadspolitiska anställningar inom kommunens olika verksamheter och i privata näringslivet. Matcha näringslivets behov av kompetens genom utbildning och jobbspår. Nya jobbspår behöver tas fram i samverkan med näringslivet. Kultur- och folkhälsonämnden vill också öka samverkan mellan arbetsmarknadsenheten och andra verksamheter i kommunen, till exempel gata/park för en attraktiv utemiljö, odling av växter till kommunens blomsterarrangemang och Hyltebostäder för att öka insamling av återvinning. Detta skulle kunna skapa både mervärde för kommunens invånare och ge fler arbetslösa möjligheter att närma sig arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen kommer framåt endast i undantagsfall placera deltagare för arbetsträning hos kommunen och istället använda sig av sina egna upphandlade aktörer. Dessa kommer i större utsträckning inte att finnas på plats lokalt, utan innebär att kommunens arbetslösa invånare behöver ta sig till Halmstad för arbetsträning och liknande insatser. Samtidigt har regeringen signalerat att man kommer kräva full sysselsättning för individer som uppstår ekonomiskt bistånd.

För att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att arbeta med kompetensförsörjningen. Kultur- och folkhälsonämnden har generellt svårt att rekrytera socialsekreterare till IFO barn och unga och har periodvis behövt köpa in konsulttjänster för att kunna utreda inom lagstadgad tid. De punktinsatser som gjorts för att höja lönerna inom yrket har varit positiva men det behövs också ett långsiktigt arbete med lönepolitiken för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Ny lagstiftning inom socialtjänsten kommer eventuellt att medföra ytterligare rekryteringsbehov. Kultur- och folkhälsonämnden behöver därför se över vilka processer som kan automatiseras för att kunna frigöra tid för utökade arbetsuppgifter.

Samverkan sker idag med Högskolan i Halmstad kring socionomprogrammet och det är en viktig pusselbit för att rekrytera medarbetare. Många nyexaminerade får sitt första jobb i Hylte och personalomsättningen i vissa arbetsgrupper är relativt hög. Det behövs incitament för att behålla personal i minst ett år till så att kommunen som arbetsgivare får ”fler produktiva år”. För de som arbetat flera år i yrket men som inte är socionomer behövs en samverkan med högskolan för att kunna validera.

Kultur- och folkhälsonämnden behöver också fortsätta satsa på intern kompetensutveckling, som exempelvis ”Yrkesresan” och badmästarutbildning.

Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö

Att det finns tillgång till bra bostäder, skola och goda möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid är centralt för att man ska vilja bo i kommunen. I och med pandemin har möjligheter att arbeta hemifrån öppnat upp sig för väsentligt fler än tidigare, vilket innebär att en hel del människor flyttar från städerna till landsbygden. För att Hylte kommun ska kunna dra nytta av trenden och locka fler att flytta hit behöver kommunen också kunna erbjuda en meningsfull fritid med många aktiviteter och arrangemang. Kultur- och folkhälsonämnden ser ett behov av ett brett utbud av spontanidrott, lekplatser, motionsslingor och utegym och att det finns en attraktiv utemiljö i form av offentlig utsmyckning, både med grönska och blomsterarrangemang och med kulturella upplevelser.

Estetiken i utomhusmiljöerna är också betydelsefull för människors nöjdhet med boendeplatsen. Tolerans är en annan mycket viktig faktor för trivsel, och kulturen både förenar och bygger broar mellan människor. Ovanstående har också gott stöd i Vision 2040, där ett aktivt kulturliv nämns för att skapa attraktivt boende och ett hållbart samhälle. Kultur- och folkhälsonämnden vill fortsätta utveckla Forum till ett kulturhus, där även fler verksamheter, så som bibliotek och kulturskola, kan inrymmas. En upprustning behöver göras både invändigt och utvändigt. Kulturhuset skulle också kunna knytas ihop med centrum och utvecklingen av Parkstaden och bli ett geografiskt och kulturellt nav.

Det behövs bra balans på bostadsmarknaden och i takt med att nya lägenheter byggs borde lägenheter med dålig standard rustas upp eller avyttras.

Utbildning

Att ha en gymnasieexamen är grundläggande för att kunna få ett arbete eller att gå vidare till högre studier. Antalet faktiska elever som studerar på gymnasiet beräknas öka de kommande åren och detta medför att kostnaderna för gymnasieutbildning kommer att öka. Andelen gymnasieelever som tagit examen inom fyra år har sjunkit från redan låga nivåer och pandemin är en trolig faktor som påverkat resultatet. Utbildningsskulden som byggts upp under pandemin ger troligen större ekonomiska konsekvenser för gymnasieutbildning då fler elever kommer att gå gymnasiet under 2025–2026. Detta innebär att behovet av vuxenutbildning och kommunens egna gymnasiala utbildning ökar de kommande åren. Kultur- och folkhälsonämnden ser behov av ökade insatser för att fler ska klara gymnasiet och mer praktisk yrkesutbildning. Elever som inte klarar sina studier behöver fångas upp på ett tidigt stadium. Det är viktigt att insatser och metoder anpassas utifrån varje individs förutsättningar och behov.

Det har under de senaste åren funnits olika årliga statsbidrag inom utbildningsområdet, vilket gör att det är svårt att planera verksamheten. Samtidigt är verksamheten beroende av statsbidragen för att få verksamheten att gå ihop.

Från och med 2024 kommer det bli ny prissättning för interkommunala ersättningar. Tidigare har det varit det lägsta priset i en kommun som har gällt, framåt kommer det att vara ett snittpris för kommunerna i Halland. Detta kommer att medföra att Hylte kommuns kostnad för elever som läser sin gymnasieutbildning i andra kommuner kommer att öka.

Kultur- och folkhälsonämnden ser ett ökat behov av vuxenutbildning och fler utbildningspunkter i livet, då strukturomvandlingar på arbetsmarknaden medför att många människor inte kommer kunna jobba i samma yrke hela livet.

Livsplats för alla generationer

Det är viktigt att varje barn får en god start i livet och fortsatt goda förutsättningar genom skolåren. Förebyggande insatser som ”språkstart” är viktigt för barns språkutveckling och språkstartaren når de allra flesta barnen i kommunen. ”Språkstart” möjliggör också fler språkfrämjande insatser till barn i förskoleålder. ”Språkstart” öppnar också upp till besök på biblioteken och olika arrangemang. Kultur- och folkhälsonämnden ser ett behov av att nå fler målgrupper, både till biblioteksverksamheten och till arrangemang.

Enligt Hylte kommuns biblioteksplan för 2019–2022 ska Hyltebiblioteken bland annat arbeta med att minska de digitala klyftorna och öka medie- och informationskompetensen hos invånarna samt arbeta aktivt för att nå fler användare genom utåtriktad verksamhet. Kultur- och folkhälsonämnden ser att det är centralt att fortsätta arbeta med digital delaktighet.

I samverkan med ett aktivt föreningsliv behöver mötesplatser utvecklas, för unga, för gamla och för olika intressen, men också för möten över gränserna. Föreningslivet bidrar också till attraktivitet och sysselsättning. För att öka möjligheterna för föreningslivet att utvecklas ser kultur- och folkhälsonämnden att det behövs ett ökat allmänt ekonomiskt stöd till föreningar och ett särskilt till föreningar som driver egna anläggningar då det både behövs investeringar och stöd för ökade driftskostnader.

Det är också viktigt att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar och att kommunen rustar upp de anläggningar som har behov av det.

Kultur- och folkhälsonämnden har efter uppdrag från fullmäktige sett över föreningsbidraget för att sköta kommunens elljusspår. Bidrag ges till föreningarna för att kunna utföra skötseln av spåren och kommunen står för kostnaden för belysningen. Under året kommer kultur- och folkhälsonämnden att investera i ny närvarostyrd belysning på elljusspåret i Torup. Om detta faller väl ut skulle det kunna vara något som skulle kunna göras på fler elljusspår.

Infrastruktur

En bra infrastruktur och goda kommunikationer gör att det är enkelt att bo och verka i Hylte kommun.

Kultur- och folkhälsonämnden ser att det behövs bättre allmänna kommunikationer för att kunna pendla till jobb och utbildning, och där samverkan behövs både med Hallandstrafiken och Jönköpings länstrafik. Nämnden ser också behov av tätare trafikutbud på helger, inte minst är detta viktigt för ungdomar.

Ekonomisk tillväxt

Kulturella evenemang och andra upplevelser inom besöksnäringen är en viktig faktor för ekonomisk tillväxt. Kultur- och folkhälsokontoret menar att bland annat ett rikt kulturliv bidragit till inflyttning till exempelvis Unnaryd, dit flertalet personer inom kulturella och kreativa näringar flyttat och blivit kvar. I Unnaryd finns ett unikt sammanhang av kulturarbetare, möjligheter till samarbeten och utveckling av projekt, samtidigt som man befinner sig på landsbygden.

Uppdragen inom kulturutvecklingsområdet har ökat väsentligt de senaste åren och kultur- och folkhälsönämnden ser att det behövs resurser för att kunna utveckla utställnings- och galleriverksamhet på Forum, 1 %-regeln för offentlig utsmyckning, arbeta med kultur och samhällsbyggnad (som är en kommungemensam regional prioritering enligt regional kulturstrategi och kulturplan), lyfta fram och levandegöra det lokala kulturarvet, utveckla förutsättningar för kulturella och kreativa näringar samt att arbeta med konstnärlig utsmyckning i offentliga miljöer.

Välfärden och den ekonomiska utvecklingen bygger på att alla som kan jobba ska jobba. Behovet av ekonomiskt bistånd har minskat under det senaste halvåret. Hylte kommun behöver fortsätta ställa tydliga krav på att individer som av arbetsmarknadsskäl uppbär ekonomiskt bistånd ska ha en aktiv sysselsättning för att öka sin anställningsbarhet och bli självförsörjande.

Demokrati och mötesplatser

Det grundläggande uppdraget som alla bibliotek har är att verka för det demokratiska samhällets utveckling, genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Bibliotekets uppdrag har vuxit de senaste åren för att kunna anpassa sig till gällande bibliotekslag samt omvärldens förändringar och behov. Hyltebiblioteken har idag tjänster som är externt finansierade. För att kunna fortsätta erbjuda verksamhet på samma nivå som idag behövs dessa ersättas när det externa stödet löper ut.

Ungdomssamordnaren arbetar med ungas delaktighet och ungdomsdiallog. Ungdomsträffar där unga möter politiker för att utbyta tankar och idéer är en metod som har testats och kommer byggas vidare på, då det underlättar dialog med unga kring frågor som berör dem. Ungdomssamordnaren arbetar också med att utveckla elevråden på skolorna. Kultur- och folkhälsönämnden ser behov av att fortsätta med denna satsning och därmed också att fortsätta stärka arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Trygghet och inkludering

Pandemin har medfört att den sociala oron i samhället har ökat, vilket speglas av en ökad mängd orosanmälningar till socialtjänsten, både gällande missbruk, våld och barn och unga. Det har också skett en ökning av andelen våldärenden inom barn och unga. Här behöver socialtjänsten arbeta mer förebyggande, med föräldrastöd och andra våldsförebyggande insatser. Det finns också ett ökat behov av öppenvårdsinsatser mot missbruk och för att hjälpa våldsutsatta.

Det har under de senaste åren funnits olika statsbidrag för socialtjänst för barn och unga, tidigare för förstärkt bemanning och nu för familjehem. Kultur- och folkhälsönämnden ser att behoven av bemanning kvarstår även när statsbidragen försvinner.

Kostnaderna för institutionsplaceringar har ökat senaste året. Det är fortfarande ungdomar som har en omfattande problematik, missbruk och kriminalitet i kombination med psykisk ohälsa, som placeras. Flera av ungdomarna har även behövt vårdas med stöd av LVU och ibland på särskilda ungdomshem med låsta platser. Kultur- och folkhälsonämnden ser behov av fler varianter av familjehem, både för att kunna möta fler individer utifrån deras behov och för att minska placeringskostnaderna.

För att öka tryggheten för ungdomar och för att det ska finnas fler vuxna runt ungdomarna ser kultur- och folkhälsonämnden ett behov av ökad samverkan mellan fritidsgårdsverksamheten och kommunens skolor, samt civilsamhället.